

155.2 Røssåga

KDB: 890

STATSREGULERING AV RØSSÅGA

REGULERINGSBESTEMMELSER

(Fastsatt ved kgl. resolusjon 8. juli 1954.)

MANØVRERINGSREGLEMENT

(Fastsatt ved kgl. resolusjon 19. juni 1953.)

Ved kgl. resolusjon 8. juli 1954 er det bestemt:

«Det fastsettes reguleringsbestemmelser for statsregulering av Røssåga, Nordland fylke, overensstemmende med Industridepartementets tilråding av 8. juli 1954.»

Reguleringsbestemmelser

for statsregulering av Røssåga.

(Fastsatt ved kgl. resolusjon 8. juli 1954.)

1.

Reguleringsbestemmelsene gjelder i ubegrenset tid.

2.

For den økning av vannkraften som innvinnes ved reguleringen erlegges følgende årlige avgifter:

Til staten kr. 0,25 pr. nat.-HK.

Til de fylkes-, herreds- og bykommuner som Kongen bestemmer kr. 2,25 pr. nat.-HK.

Avgiften til staten overdras Hattfjelldal kommune til bygging av vegger i området rundt Røssvatn de første 10 år etter at kraftanlegget er satt i drift.

Økningen av vannkraften beregnes på grunnlag av den økning av lavvannføringen, som reguleringen antas å ville medføre utover den vannføring, som har kunnet påregnes år om annet i 350 dager av året. Ved beregningen av denne økning forutsettes det at magasinene utnyttes på en sådan måte at vannføringen i lavvannsperioden blir så jevn som mulig. Hva der i hvert enkelt tilfelle skal anses som den ved reguleringen innvunne økning av vannkraften, avgjøres med bindende virkning av departementet.

Plikten til å erlegge de ovenfor omhandlede avgifter inntreffer etter hvert som den ved reguleringen innvunne vannkraft tas i bruk. Avgiftene har samme pantesikkerhet som skatter på fast eiendom og kan inndrives på samme måte som disse. Etter forfall svares 6 pst. rente.

3.

For den i post 2 omhandlede øking av vannkraften skal det erlegges en godtgjørelse en gang for alle til staten av kr. 1 pr. nat.-HK.

Godtgjørelsen blir å erlegge etter hvert som den ved reguleringen innvunne vannkraft tas i bruk. Den har samme pantesikkerhet som skatter på fast eiendom og kan inndrives på samme måte som disse. Etter forfall svares 6 pst. rente.

4.

Nærmere bestemmelser om betalingen av avgifter etter post 2, godtgjørelse etter post 3 og kontroll med vannforbruket samt angående avgivelse av kraft, jfr. post 14, skal for

så vidt de ikke er fastsatt av Kongen med bindende virkning for hvert enkelt tilfelle fastsettes av vedkommende regjeringsdepartement.

5.

Røssåga kraftverk er forpliktet til når vedkommende departement forlanger det, på den måte og på de vilkår som departementet bestemmer å skaffe arbeiderne den til enhver tid nødvendige legehjelp og å holde en for øyemedet tjenlig sykestue.

6.

Røssåga kraftverk er i fornøden utstrekning forpliktet til på rimelige vilkår og uten beregning av noen fortjeneste å skaffe arbeiderne og funksjonærene sundt og tilstrekkelig husrum etter nærmere bestemmelse av vedkommende departement.

Kraftverket er ikke uten vedkommende departements samtykke berettiget til i anledning av arbeidstvistigheter å oppsi arbeiderne fra bekvemmeligheter eller hus leid hos det. Uenighet om hvorvidt oppsigelse skyldes arbeidstvist, avgjøres med bindende virkning av departementet.

Bestemmelsen i annet ledd får ikke anvendelse på leieforholdet mellom kraftverket og arbeider når § 38 i lov om husleie av 16. juni 1939 gjelder i kommunen og leieforholdet er beskyttet gjennom oppsiingsregler i nevnte paragraf.

7.

Røssåga kraftverk er forpliktet til i den utstrekning som fylkesvegstyret bestemmer, å erstatte utgifter til vedlikehold og istandsettelse av offentlige vegger, bruer og kaier, hvor disse utgifter blir særlig øket ved anleggsarbeidet. Vegger, bruer og kaier som anleggenes eier bygger, skal stilles til fri avbenyttelse for almenheten, for så vidt departementet finner at dette kan skje uten vesentlige ulemper for anleggene.

Røssåga kraftverk pålegges å innbetale til Hattfjelldal kommune et beløp på kr. 1 000 000 til bygging av vegger i området rundt Røssvatn.

Røssåga kraftverk er forpliktet til å be-

koste den på grunn av reguleringen nødvendige omlegging av riksvei 770 og veien fra Bjørkås brygge til Gruben samt til ellers å legge om stier og fremkomstveier langs sjøene der de demmes ned. Spørsmålet om hvilke omlegginger som skal utføres, avgjøres i tilfelle av tvist ved skjønn etter vassdragsreguleringslovens § 19. Skjønnen kan kombineres med erstatningsskjønnen etter samme lovs § 16.

8.

Røssåga kraftverk er forpliktet til etter avgjørelse av vedkommende departement å erstatte vedkommende forsorgskommune dens utgifter til forsorgsunderstøttelse av de ved anleggene ansatte arbeidere og deres familier.

9.

Til opprettholdelse av fiskebestanden i vassdraget plikter Røssåga kraftverk årlig å sette ut yngel og/eller settefisk av laks, aure, røye eller andre fiskesorter i et antall og på steder som Landbruksdepartementet måtte bestemme.

De biologiske undersøkelser som Landbruksdepartementet finner nødvendige for å fastslå behovet av settefisk m. v. samt for å kontrollere resultatene bekostes av Røssåga kraftverk.

Hvis Landbruksdepartementet finner det nødvendig plikter Røssåga kraftverk å bygge gitter foran tappeluger o. l. for å hindre at fisk følger med vannet ut av vatna. Omkostningene med eventuelle undersøkelser i den anledning bæres av Røssåga kraftverk.

10.

Røssåga kraftverk plikter etter skjønnet nærmere bestemmelse å ryddiggjøre neddemte arealer nedenfor de enkelte bruk, ved atkomstveger og eventuelt for fiskeplasser.

11.

Før reguleringen tas i bruk skal Røssåga kraftverk innbetale til Hattfjelldal kommune kr. 200 000 som avsettes til et fond, hvis renter etter nærmere bestemmelse av herredstyret anvendes til fremme av jordbruk i distriktet. For fondet skal utarbeides vedtekter som må godkjennes av Landbruksdepartementet.

12.

Vannsplippingen skal foregå overensstemmende med et reglement som Kongen på forhånd utferdiger. Ekspropriasjonsskjønn kan ikke påbegynnes før manøvreringsreglementet er fastsatt.

13.

Røssåga kraftverk skal etter nærmere bestemmelse av departementet utføre de hydrologiske iakttagelser, som i det offentlige interesse finnes påkrevd, og stille det innvunne materiale til disposisjon for det offentlige. De tillatte oppdemningshøyder og de tillatte laveste tappingsgrenser betegnes ved faste og tydelige vannstandsmerker, som det offentlige godkjenner.

Kopier av alle karter som Røssåga kraftverk lar oppta i anledning av anleggene, skal tilstilles Norges Geografiske Oppmåling med opplysning om hvordan målingene er utført.

14.

Røssåga kraftverk er forpliktet til å avgi til den eller de kommuner, derunder også fylkeskommuner som departementet bestemmer, etter hvert som utbygging skjer, inntil 10 pst. av den innvunne økning av kraften (beregnet som angitt i post 2).

Når 30 år er forløpet fra denne resolusjons datum kan de kommuner hvis interesser berøres av reguleringen uansett den ovenfor betingede prosent for kraftavgivelse og uten hinder av den foran fastsatte begrensning med Kongens samtykke etter hvert som kraft blir ledig kreve avgitt ytterligere kraft så vidt fornødent til å dekke deres eget behov eller til å forsyne deres innvånere med kraft til lys, varme, gårdsdrift, håndverk eller småindustri.

Kraften avgis i den form hvori den produseres. Elektrisk kraft uttas etter departementets bestemmelse i kraftstasjonen eller fra fjernledningen eller fra ledningsnett, hva enten ledningene tilhører Røssåga kraftverk eller andre. Forårsaker kraftens uttagelse av ledningene økte utgifter bæres disse av den som uttar kraften. Avbrytelse eller innskrenkning av leveringen som ikke skyldes vis major, streik eller lockout må ikke skje uten departementets samtykke.

Kraften leveres etter en maksimalpris beregnet på å dekke produksjonsomkostningene — deri innbefattet 6 pst. rente av anleggskapitalen — med tillegg av 20 pst. Hvis prisen beregnet på denne måte vil bli uforholdsmessig høy, fordi bare en mindre del av den kraft vassfallet kan gi er tatt i bruk, kan dog kraften i stedet forlanges avgitt etter en maksimalpris som svarer til den gjengse pris ved bortleie av kraft i distriktet. Maksimalprisen fastsettes ved overenskomst mellom vedkommende departement og Røssåga kraftverk eller i mangel av overenskomst ved skjønn. Denne fastsettelse kan så vel av departementet som av kraftverket forlanges revidert hvert 5te år. Hvis Røssåga kraft-

verk leier ut kraft og kraften til kommune kan uttas fra kraftledning til noen av leietagerne kan kommunene i ethvert tilfelle forlange kraften avgitt til samme pris og på samme vilkår som leierne av lignende kraftmengder under samme forhold.

Røssåga kraftverk har rett til å forlange et varsel av 1 år for hver gang kraft uttas. Oppsigelse av avgitt kraft kan skje med 2 års varsel. Oppsagt kraft kan ikke senere forlanges avgitt.

15.

Reguleringsanleggenes eier plikter å avgi det til den alminnelige fløtning i vassdraget nødvendige vann, eventuelt påtar eieren seg fremføringen av tømmeret overensstemmende med overenskomst eller skjønn.

Skade eller ulempe for fløtningen som ikke på denne måte avhjelpest, blir å erstatte i samsvar med reguleringslovens § 16.

16.

Ved reguleringsanleggene skal der tillates truffet militære foranstaltninger for sprengning i krigstilfelle, uten at Røssåga kraftverk har krav på godtgjørelse eller erstatning for de herav følgende ulemper eller innskrenkninger med hensyn til anleggene eller deres benyttelse. Røssåga kraftverk må uten godtgjørelse finne seg i den bruk av anleggene som skjer i krigsøyemed.

17.

Det påhviler Røssåga kraftverk i den utstrekning hvori det kan skje uten særlige vanskeligheter og utgifter, å unngå ødeleggelse

av plante- og dyrearter, geologiske og minera-logiske dannelser samt i det hele naturforekomster og steder som kan antas å ha viten-skapelig eller historisk betydning. Såfremt sådan ødeleggelse som følge av arbeidenes fremme i henhold til foranstående ikke kan unngås, skal Landsforeningen for naturfredning i Norge i betimelig tid på forhånd underrettes om saken.

Røssåga kraftverk plikter ved planleggingen og utførelsen av anleggene i den utstrekning det er mulig uten uforholdsmessige omkostninger å dra omsorg for at de ferdige anlegg virker minst mulig skjemmende i terrenget.

Om nærværende bestemmelse gis vedkommende ingeniører eller arbeidsledere fornøden meddelelse.

18.

Røssåga kraftverk underkaster seg de bestemmelser som til enhver tid måtte bli truffet av vedkommende departement til kontroll med overholdelsen av de fastsatte bestemmelser.

De med kontrollen forbundne utgifter erstattes det offentlige av Røssåga kraftverk etter nærmere av vedkommende departement fastsatte regler.

19.

Reguleringsbestemmelsene skal tinglyses i de tinglag hvor anleggene er beliggende. Vedkommende departement kan bestemme at et utdrag skal tinglyses som heftelse på de eiendommer eller bruk i vassdragene for hvilke reguleringen kan medføre forpliktelser.

Manøvreringsreglement

for statsregulering av Røssåga.

(Fastsatt ved kgl. res. 19. juni 1953.)

1.

Reguleringsgrensene er:

a. Røssvassdammen.

Røssvatn:

H. R. vst. (høyeste regulerte vannstand)	kote 383,4
Nåv. vst. (alminnelig lavvannstand)	» 373,6
L. R. vst. (laveste regulerte vannstand)	» 372,2

Reguleringshøyde 11,2 m, 9,8 m opp og 1,4 m ned.

Tustervatn:

H. R. vst.	kote 383,4
Nåv. vst.	» 372,1
L. R. vst.	» 370,7

Reguleringshøyde 12,7 m, 11,3 m opp og 1,4 m ned.

L. R. vst. svarer til at det kan tappes 40 m³/s ut av magasinet. Ved dammen vil vannstanden være 370,5 når den er 370,7 i Tustervatn.

b. Fallfossdammen. (Inntaksbasseng.)

H. R. vst.	kote 247,9
L. R. vst.	» 241,9

Reguleringshøyde 6,0 m.

Nåv. vst. ved damsted er ca. kote 236,0, og ved største delen av Stormyra ca. kote 242,5.

Høydene refererer seg til vassdrags-nivellement L. nr. 378 av 1932.

De tillatte oppdemnings- og senkingsgrenser skal angis ved faste og tydelige merker ved de enkelte magasiner.

Vannstanden må ikke overstige øvre reguleringsgrense uten at alle nåleløp og reguleringsluker er helt åpne.

2.

Det avgis det til den alminnelige fløtning i vassdraget nødvendige vann, eventuelt påtar regulanten seg fremføringen av tømmeret overensstemmende med overenskomst eller skjønn.

3.

Det skal ved manøvreringen has for øye at flommene i vassdragene nedenfor dammene så vidt mulig ikke økes. Heller ikke må lågvass-

føringen forminskes til skade for andres rettigheter. For øvrig kan vannslippingen foregå etter Røssåga kraftverks behov.

4.

Til å forestå manøvreringen antas en norsk statsborger som tilsettes av Hovedstyret for Vassdrags- og Elektrisitetsvesenet.

Hovedstyret for Vassdrags- og Elektrisitetsvesenet bestemmer hvor damvokterne skal bo og om de skal ha telefon i sine boliger.

5.

Det skal påses at flomløpene ikke hindres av is eller lignende, og at dammer og reguleringsluker til enhver tid er i god stand.

Det føres protokoll over manøvreringen og avleste vannstander og eventuelt observeres og noteres nedbørsmengder, temperatur m. v.